

Bli din egen Rob Hubbard

Komponera i nytt gratisprogram

Musikprogrammet "The Stereo Sid Editor" är gratisprogrammet som kostar pengar.

För trots att programmet är public domain och borde vara helt gratis, måste man äga ett annat program för att få det att fungera.

Och det är inte gratis.

Med gratisprogrammet "The Stereo Sid Editor" kan nu den musikintresserade göra sin egen stereomusik. Programmet visar alla sex stämmorna på skärmen och låter kompositören behandla sitt ljud på alla upptänkliga sätt.

■ Verifiera

innehavet

"The Stereo Sid Editor" verkar väldigt genomarbetad och är definitivt ett mycket prydligt program av hög klass. Men att det är gratis är en sanning med modifikation.

Pro-

grammet baserar sig nämligen på ett annat program, "The Enhanced Sidplayer", som Compute! gav ut för ett par år sedan. Då fick man en bok och tillhörande diskett. Och den är fortfarande copyrightad! Därför kräver nya "Stereo Sid Editor" att innehavet av "Enhanced Sidplayer" verifieras genom att disketten sätts in i datorn. Utan denna verifiering vägrar programmet att starta. Detta innebär att den som inte redan har boken i alla fall måste betala för att få programmet.

■ Krävs musikkunskap

Nu är detta inte bara dåligt. Boken är nämligen mycket bra. Den innehåller en hel del datorspecifik musikteori, plus beskrivning och bruksanvisning till de medföljande musikprogrammen.

Både "Stereo Sid Editor" och "Enhanced Sid Player" kan alltså rekommenderas för den musikintresserade.

Det krävs dock en hel del musikvana och kunskap för att klara av att producera välljud och inte oljud. Inte därför att "Stereo Sid Editor" är onödigt komplicerad. Tvärtom. Men

64:an och Sid-kretsen tillåter så mycket i ljudväg att det omöjligt kan bli enhet.

■ Midi-kompatibelt

Skärmen presenterar sex notrader, en för varje stämma, och ett pianotangentbord. Med hjälp av tangentekommendon och olika menyval som nås via funktionstangenterna kan man bestämma tonhöjd, oktav och en hel massa annat som för en musikokunnig som undertecknad är ren rappa. Det är dessutom midi-kompatibelt, vilket betyder att programmet vid start känner av om ett midi-interface finns anslutet. Kompositionerna kan sedan matas in via midi-tangentbordet.

Anders Reuterswärd

The Stereo Sid Editor

Beskrivning: komponera musik i stereo

Tillverkare: Robert Stoerrie

Leverantör: Dr. Evil Laboratories

Systemkrav: Commodore 64 med diskdrive och bok/disk "The Enhanced Sidplayer".

Pris: 1 dollar.

The Enhanced Sidplayer

Beskrivning: bok/diskkombination om musik.

Författare: Craig Chamberlain.

Leverantör: Dr. Evil Laboratories

ISBN: 0-87455-074-2.

Pris: 22,95 dollar, plus porto 5 dollar.

Adress: Dr. Evil Laboratories, P.O. Box 3432, Redmond, WA 98073-3432, USA

128-spalten

■ ■ ■ Hur står det till med minnet? RAM-minnet, menar jag.

Ett bra sätt att förbättra datorns prestanda är att utöka minnet. Enklast är att skaffa någon av commodores minnesexpansioner 1700, 1764 eller 1750, som ger 128, 256 respektive 512k mer att leka med. Visserligen inte direkt adresserbart, men Basic 7.0:s kommandon FETCH, STASH och SWAP gör det ganska lätt att komma åt. Och med tillgång till Basic 8.0 har man ännu fler möjligheter att utnyttja ett extraminne.

Problemet är väl bara att de är svåra att få tag i, endast 1764:an tillverkas fortfarande. Det är också sällan man ser dem annonseras begagnat, de som väl en gång fått tag i en REU släpper den väl inte i första taget. Men lyckas ni hitta en, så tank på att även de mindre varianterna går att ganska enkelt bygga ut till fulla 512k (DMZ 10/90).

Vad ska man använda sitt nya minne till om man inte programmerar själv? Tja, det finns faktiskt en hel del kommersiella 128-program som utnyttjar ett anslutet expansionsminne. Som till exempel GEOS, Fontmaster, Spectrum, Sketchpad, Big Blue Reader, News Maker, Basic 8, Ramdos, Digitaler, 128 Doctor och CP/M.

Vad sägs om att kunna ansluta ända upp till 4mb extraminne? Detta kommer troligen att bli möjligt med det ramlink-kort som snart kommer från Creative Micro Designs.

Förresten, vet ni vad som döljer sig i era 128:ors innanmätten? Prova med kommandot sys 32800,123,45,6.

128-
EXPERT

ANDERS REUTERSVARD

Datormusikern Rob Hubbard.

BECOME YOUR OWN ROB HUBBARD

Compose with a new, FREE program.

"The Sid Editor" is the free music program that cost you money! In spite of the fact that the program is in the public domain and ought to be gratis, one has to have another program to make it work, and that is not gratis.

With the free music program "The Stereo Sid Editor" the musically interested ones can now make his own stereo music. The program shows all six voices on the screen and lets the composer treat his sound in every thinkable way.

Verify the ownership.

"The Stereo Sid Editor" seems to be a very well organized and is definitively a very nice and classy program. But free? That's a stretchable truth because it is based on another program, namely "The Enhanced Sidplayer" was sold by **COMPUTE!** a couple of years ago, and that is still copyrighted! For this reason the new "Stereo Sid Editor" makes sure you have "The Enhanced Sidplayer" when the disk is loaded. The program refuses to start without this verification. This means that those who don't have the book will have to pay for the program.

Knowledge of music required.

Now, don't get me wrong, the book is certainly very good. It contains a lot of computer specific music theory plus description of and directions for the use of music programs that are included.

"Stereo Sid Editor" as well as "Enhanced Sid Player" can be recommended for people interested in music. It will, however, need a lot of musical knowledge and training to be able to produce good sounds and not only discords and disharmony.

Not that "Stereo Sid Editor" is unnecessarily complicated - on the contrary, but the C-64 and the Sid-circuit lets you do so much in the realm of music that it would be impossible to make it simple.

Compatibility with the MIDI.

The screen presents six rows of music, one for each voice, and a piano keyboard. With the help of a command for a single key and different choices of menus, one can decide about pitch, octave and a lot of other things that are greek for one who has no knowledge about music, like yours truly.

Moreover; it is MIDI compatible, which means that the program recognizes the presence of a MIDI interface at start-up. The music compositions can then be fed in from the MIDI keyboard.